

Miješano meso

Nikola Pejaković

17.11.2012 20:01

Neki dan sam rekao da mi je teško pisati kolumne, jer se osjećam kao neki sudija, kao neko dežurno kukalo.

Imao sam sedam dana da razmislim i shvatio sam: Kolumna je, u stvari, ispovjest, javno ispovjedanje. Na stolu, danas, je jedna zaista teška tema. Ona je svojevrsan i kulturološki i politički i društveni fenomen i ona sama nije tako, možda, značajna kod nekih drugih naroda, u drugim nekim zemljama i krajevima, ali, na Balkanu, u bivšoj SFRJ, posebno u Bosni, jeste. Ova tema me čekala, nju nisam mogao izbjeći, nisam htio, nisam želio da je izbjegnem, bez obzira što znam da će stavovi iznijeti u ovoj kolumni biti kritikovani sa svih strana, a ja nazivan pogrdnim imenima. Nisam mazohista i, priznajem, nisam imun na kritiku i na vruće opaske dežurnih forumaša i provincijskih novinara, nisam. Teško mi je kad mi kažu da sam budala, i moji najbliži i oni, na društvenim mrežama, najdalji. Zaboravim ja na to, vremenom, ali da mi nije svejedno, nije. Međutim, ova tema se mora obraditi, jer ona predstavlja ključni temelj opstanka jednog naroda, opstanka njegovih kulturnih vrijednosti, njegovih običaja, tradicije. To su - **miješani brakovi**. Mislim na brakove između osoba koje su različitih vjera, koje su pripadnici različitih naroda. I mislim na onu ideju jugoslovenskih komunista da se propagiranjem i glorifikovanjem miješanih brakova, u nekoj vrsti jugo melting pota, istope sve nacije i narodi i napravi jedna – jugoslovenska nacija, ateistička, bazirana na učenjima Marksa, Engelsa, Staljina i domaćih šalabajzera. Taj naci-program, ta igra sa životima generacija, krvavo je prekinuta i uvodeći porodice u međusobni rat, a ljude, pojedince, bacajući u lični haos, u mali, privatni pakao.

Iako su upravo sramne političke odluke i genetsko-ideološke budalaštine jugo-komunista dovele narode u stanje besmisla, u ekonomsku i duhovnu propast, i, na kraju, u razoran i prljav građanski rat, mi i dalje, kao kakve autistične krave, mučemo o krasoti bivše Juge, hvalimo se da smo dobro živjeli na kreditima, balavimo o crvenom pasošu koji je, nekad, otvarao vrata i ovde i onde i tamo i vamo, o Rovinju i moru, Mljetu, Čehinjama i, kobiva, nekoj *slobodi*, koju nam je bravar dao; o lokalnim đakonijama, sarmi, pršutu, siru, urmašicama, ćevapima, kao da su to neka naša, jugo-jela, a ne, u stvari, tuđa. Bilo je fino u staroj Jugi, jodlovaće titova unučad i praunučad, jodlovaće generalski unuci koji se još uvijek baškare po Beogradu u **TUDIM** stanovima. Bilo je fino i meni i njima. Jeste, ali pitajmo one po Fočama, Zenicama, Golim otocima, kako je njima bilo, njima i njihovim porodicama.

Jedina profesionalna i dobra bila je UDBA; i takva je i dan-danas, radi i ćuti. A ovo ostalo je samo bio jedan vašar raznih primitivizama, garniran individualnim intelektualnim veličinama koje su, kao što otprilike reče Krleža i za samog sebe, pisale i radile stilom zvanim – **samocenzura**. E, pa, još jedna od tih uspješnih tekovina bivše nam domovine, pored autocenzure

i potkazivanja kao pravog, domaćeg sporta, su i miješani brakovi. Ona je, dodao bih, pravi kulturni fenomen, autohtoni, naš, domaći proizvod, jer, iako nije samo naša specijalnost, brojne su karakteristike koje taj fenomen pretvaraju u naš, ovdašnji običaj i bitnu kulturnu odrednicu.

Miješani iliti mješoviti brakovi su predstavljani kao vrhunac, kao najveći domet, kao civilizacijska prečka jugoslavenskog društva. Lakoća sa kojom su prevazilazene razlike, vjerske, kulturne i druge, bila je zadivljujuća. Žene i muškarci slobodne Jugoslavije, ženili su se i udavali ko bezglave muve, ne mareći nizašta. Novo, komunističko vrijeme i ideologija, nipodaštavala je stare zakone, ismijavala ih i nazivala prevaziđenim; sve one vjekovne običaje koje su narodi na ovim prostorima poštovali stare ugledne kuće, domaćini, narodni tribuni, seoski đilkoši sa Kapitalom pod miškom, bacali su pod noge; gazili su vjekovne zakone sela i grada na kojima su, narodi i ljudi, opstajali, poštujući ta nepisana pravila, pravila oko ljubavi, posla, udaje, ženidbe, pravljenja kuće, putovanja, posuđivanja para; postojao je Tipik i on se poštovao. Komunisti su sve to bacili pod noge i krenuli ispočetka: Istorija počinje od nas, to je sindrom siromašnih i malih, neukih, naroda i ljudi.

Ljudi i žene su, preko noći, odricali se vjere, otadžbine, svega, zarad ljubavi i kao novu vjeru birali SKJ (Savez komunista Jugoslavije), a Jugoslaviju kao otadžbinu. Zaboravio se bio i Sveti Sava i crkva i džamija i katedrala; svi su hrlili u Opštinu da ih tamo neki kravataš, masan i rakijski namirisani, spoji sa izabranicom srca i upiše ih u neku knjižurinu: Ajte kući, sad se muž i žena. Naravno, stariji ljudi su se ibretili, krstili, snebivali, gledali kako sad da savladaju ovog crvenog đavola, da se odupru nasilnoj, malograđanskoj modernizaciji, migraciji iz sela u grad, iz opanaka u šimike; preostali domaćini, koje Ozna nije poubijala, gledali su kako da sačuvaju obraz i porodicu na okupu. Kultura je tu stajala pored i čekala Oktobarske plave bluze, svoga Majakovskog i Mejerholjada, čekali su se novi *umetnici*, da daju legitimitet novoj vlasti. Novoj vlasti prišli su, da se ne igramo više, i Andrić i Krleža i ostala bratija. I Meša i Branko. Dobro, Branko se poslije ubio, to se mora uzeti u obzir. **Intelektualci su tu da se politička pobjeda umjetnički verifikuje, da ne ostane gola sila, da ima intelektualnu podstavu, da se skroji po mjeri, a ne da proleterska bluza i čašire landaraju oko proleterskog struka drugarica i drugova.** Da, čuli ste me dobro gospodo političari, bez umjetničke povrde, vi ste niko i ništa. To su *Titići Brozovići* dobro znali; ništa niste naučili od svojih prethodnika. Pardon, sarajevska škola fudbala zna šta radi, oni su lekciju naučili i svaka im čast.

Džaba su bila upozorenja starijih – Ne ženi Vlajnu. Ne ženi muslimanku. Ne ženi Hrvaticu. Ne ženi Srpkiju. Nemoj, sine, kunem te mlijekom kojim sam te zadojila, klele su majke sinove, al – džaba: Mama, ja je volim, a ljubav ne poznaje granice. Jeste, sine, ali ako si zaljubljen, nisi mentalno zaostao. Bilo je tu raznih modifikacija i stariji, mudriji, dijelovi pojedinih naroda su, kao što rekosmo, raznim trikovima pokušavali da riješe problem i preplivaju ovo Zlo doba. Zato ću morati da analiziram svaku varijantu posebno, jer su modaliteti ponašanja u braku, drugačiji i različiti, mada je bilo i sličnosti. Hrvatice su redom i javno i tajno krštavale svoju djecu u katoličkim crkvama, a muževi Srbi su ćutali ko strine. Hrvatice su znale kako da vaspitaju dijete da bude katolik, ali Srbi su čvrsto vjerovali Partiji i nisu se miješali u ženin posao. A njen je posao bio da napravi malog Hrvata, što je u redu, s njihove tačke gledišta. U tim brakovima, u toj kombinaciji, kao i u bilo kojoj drugoj gdje je muž Srbin, gedža, mačo, konjina, uključen - djeca su bila ono što su im bile majke. Majčina strana je uvijek bila jača i djeca su zaboravila na to da su im očevi bili Srbi. **Neko će reći: Kakvi su im očevi bili Srbi, takvi su i oni Srbi postali. I – u pravu je.**

Sa muslimanima, Bošnjacima, je malo drugačija situacija, jer su muslimani, kao i Srbi, vrlo snažno prihvatili i usvojili priču o bratstvu i jedinstvu. Imali su i rašta, jer im je bravar dao naciju, a sad su dobili i jezik, kućeš bolje, zato oni dan danji slave Jajca i Zasjebanja Agnoja po šumama i gorama. Zašto su Srbi tako zdušno ušli u to, to je već drugo pitanje i duga priča, priča o izdaji. Djeca iz tih kombinacija su, po pravilu bila, najzdravija i najtalentovanija djeca, gradska i obrazovana. Malo su danas ometena po pitanju identiteta, ali su im rezervni položaji, tipa – ja sam građanin svijeta, nije bitno šta sam, ja sam dobar čovjek ili ja sam Amerikanac, Danac, Šveđanin, učinili neku vrstu olakšanja i umirili huk predaka u njima. Ipak, u dubini, oni nisu znali ko su, nisu imali identitet (osim onog nakalemljenog ili intelektualnim akrobacijama smišljenog, uglavnom zasnovanog na maglovitom, ljevičarskom mitu sa gradskim dresingom: Mi smo raja/ekipa/škvadra iz centra.). Ne znajući ko su, ginuli su braneći grad od seljaka (tako su oni to zvali). Komentar te ratne krilatice je nepotreban, vidi se nezrelost i nerazumjevanje samog sebe i turanje glave u pijesak; **mješovit sam tim se dičim**. Ali, istini za volju, najviše su i nadržali u ovome ratu, nisu znali gdje će; nit kod Radovana nit kod Alije, pa su listom brisali u inozemstvo, inostranstvo, napolje. Tamo sad žive i, hvala Bogu, dobro im je. Uhvati ih malo nostalgija, ali i nje je sve manje i sve je blaži udar na dušu, jer imaju priliku da vide šta se zbilo sa onima koji ostadoše u ovoj Krivokuriji, stručno, u evropskim internim diplomatskim papirima, za balkanoidne zemlje, koristi se naziv - **Schrägdick Staaten**. Najviše mi je žao tih momaka i djevojaka, te izgubljene (moje) generacije koja nema rodbine (svi su se posvađali međusobno), sve se raspalo. I taj Zapad ih razočarao isto kao i domovina, bezizglednost, bezidejnost, propast svih ideala, sve ih je to dočekalo i lupilo u glavu. Ostali su – sami. I zato im treba pomoći. Ne nekom kuknjavom i žalopojkama, već hrabrim suočavanjem sa problemom – ko ste, ko smo i šta želimo. Za takav tretman, potrebno je da se odluče da li će pogledati u oči svoje pretke ili će okrenuti glavu od njih. Ako urade ovo drugo, za njih nema spasa.

Miješani brakovi i ideološka opredijeljenost bračnih drugova, dovela je do poplave prigodnih imena. Najčešća su bila: Goran, Dragan, Zoran, Zlatan, Bojan, Jasna, Jasmina, Dragana, Goranka, i, naravno, ruska imena - tu nema šanse da se partijski drugovi naljute. Svrha tih i takvih imena je bila da se što bolje zavara trag, da se zatre porijeklo i ne prepozna nacija, narod. Tako su ta, u stvari divna imena, postala sinonim za jednu sjeverno-korejsku formu i način rješavanja stvari. Danas, oni ljudi koji imaju ta lijepa imena, mogu mirno da žive i ništa ih ne sprečava da budu ono što jesu ili što žele da jesu. **Imena su nebitna, bitan je odnos prema precima.**

Kod kombinacije Srbin iz četničke, a majka Srpkinja iz partizanske porodice, dolazilo bi do najžešćih sukoba, jer se sve motalo oko politike, pa su djeca, tu, najviše i stradala. U tim varijantama, naznačajnije je mudrom đedu ili babi ukrasti dijete na sat, dva, krstiti ga u Pravoslavnoj crkvi i kasnije se boriti za njegovu dušu, da ne strada, da ne zastrani; roditelji tu prestaju da budu bitni.

Svi, osim Srba, govore: Nije bitno s kim ćete i kako ćete, ženite se, udavajte, ali **djecu dajte – nama**. I tako, i jezuitska i janičarska šema i dalje posluje, i dalje važi, ali u novom vremenu. Da ne bude kakve zabune, Srbi su krivi što su došli u poziciju u kojoj su. Nije im niko kriv. Kao što su odbacili vjeru, tako su, sistemski, godinama uništavali intelektualni potencijal vlastitog naroda, praveći negativnu selekciju. Sada smo tu gdje smo, na dnu kace.

Iskustvo prošlog Rata, pokazalo je da su miješani brakovi donijeli mnogo problema i tim ljudima i njihovim porodicama. Zato mislim da ne treba više čačkati mečku. Dobro, ljubav se desi, i kad se desi neka tako i bude, neka se uzmu. Ali gdje da se vjenčaju? U čijem Hramu? Ili ćemo opet u Oštinu, kao da je brak neka opštinska stvar, neka građevinska dozvola, dozvola za one stvari, šta li...? Kom Bogu da se mole? Da se uošte ne mole? Moje skromno mišljenje je da su **brakovi koji ostanu miješani, u kome se ne zna ni ko je čovjek a ko žena, niti kome Bogu djeca treba da se mole, u kome se, radi mira u kući, ne slavi ni Vaskrs ni Uskrs ni Bajram – samo jedna nesreća i za te zaljubljene i za njihovu djecu.** Treba biti vrlo, vrlo ozbiljna i stabilna osoba da bi se ušlo u taj, takozvani, miješani brak. Naručite miješano meso za dvije osobe umjesto bifteka, ako ste jako gladni, ali pazite da se ne prejedete, da vam to silno meso ne prisjedne.

Bilo je i među plavom krvi mješanih brakova, ali iz interesa, isključivo. Ali, zamislite Vilijama ili Čarlsa, nasljednike prestola, kako žene Egipćanku ili Palestinku? Oli Meksikanku? Lijepu Moldavku!? He, he, sve se bojim... Zamislite nekog lorda, rabina ili šeika kako svoje bogatstvo, stvarano generacijama, predaje nekom srpskom đilkošu, jer se *njiova mala, zatelembesala u našega lolu.* Aha... Malo sutra, popodne, *iza četiri.* Nama pričaju da će biti dugo ljeto, a sebi već šiju kaput. Znaju oni svome petku post.

Praštajte...

OFREKORD

Neka oprostite svi oni koji su u miješanom braku ili su iz miješanog braka. Ovo nije upreno protiv njih, nego protiv komunista i njihovog pronacističkog plana, igranja narodima i genetikom, protiv njihovog eksperimenta koji je nas je koštao 60 godina stajanja u mjestu i nosanja štafeta. Ovo je kolumna protiv kulta ličnosti, uravnilovke i negativne selekcije, protiv diktatora koji je naredio da se narodi miješaju, ne bi li zatro te iste narode.

E, protiv toga sam, a ako ste vi za, da se to vrijeme laži vrati, ako mislite da je bravar bio bolji, onda se slikajte i vi i vaše miješano meso za dvije osobe.